

SLOTCONFERENTIE ONDERZOEKSPROJECT

REKENEN OP SPEL

STIMULEREN VAN REKEN-WISKUNDEONTWIKKELING VAN
PEUTERS EN KLEUTERS IN VRIJ SPEL

INFORMATIE & AANMELDEN

Of: <https://tinyurl.com/sl9mnuh>

VRIJDAG 3 APRIL 2020 14:30-17:00 HOGESCHOOL IPABO AMSTERDAM

marnix academie
LERARENOPLEIDING BASISONDERWIJS UTRECHT

Hogeschool
iPabo
centrum voor primair onderwijs

PRESENTATIE PANAMA

REKENEN OP SPEL

Karin Weisbeek
Henk Logtenberg
Jan Willem van Slijpe

marnix academie
LERARENOPLEIDING BASISONDERWIJS UTRECHT

Hogeschool
iPabo
centrum voor primair onderwijs

De Pyramide van Austerlitz.

We gaan zelf spelen

marnix academie
LERARENOPLEIDING BASISONDERWIJS UTRECHT

Hogeschool
iPabo
centrum voor primair onderwijs

Werken in een PLG

Een korte demonstratie

Rekenen op onderzoek

Onderzoeksvragen

Hoe kunnen we kansen voor wiskunde ontwikkeling benutten in spontaan spel?

Welke rol kan een PLG daarin spelen?

De PLG's

Praten met elkaar, niet over elkaar

Pedagogisch medewerkers VVE

Groepsleerkrachten jonge kind

Docenten/onderzoekers

- Pedagogen
- Onderwijskundigen
- Neerlandici
- Wiskundigen

Aandachtspunten PLG

PLG-leden groeien in hun rol. Neem daar de tijd voor.

Ontwikkel een gezamenlijke taal

Het is belangrijk dat er een multidisciplinaire inbreng is

Wat is spontaan (vrij) spel?

Spel dat voortkomt uit het spelplan/de aandacht van het kind

- Spelen is doel op zich
- Spel is open, flexibel, nadruk op proces (niet op product)
- Hoofd, hart & handen (alle zintuigen)
- Plezier
- Vrijwillige bezigheid ('wat' zelfgekozen)
- Vrijheid van handelen ('hoe' eigen aanpak/oplossing/manier)
- Kinderen geven zelf betekenis aan het materiaal

Spelen kan ook middels...

Geleid spel

spel dat voortkomt uit het spelplan van de leerkracht

Begeleid spel

spel dat deels voorkomt uit het spelplan van het kind

VERKENNEN

VERBINDEN

VERRIJKEN

Begeleiden spontaan spel

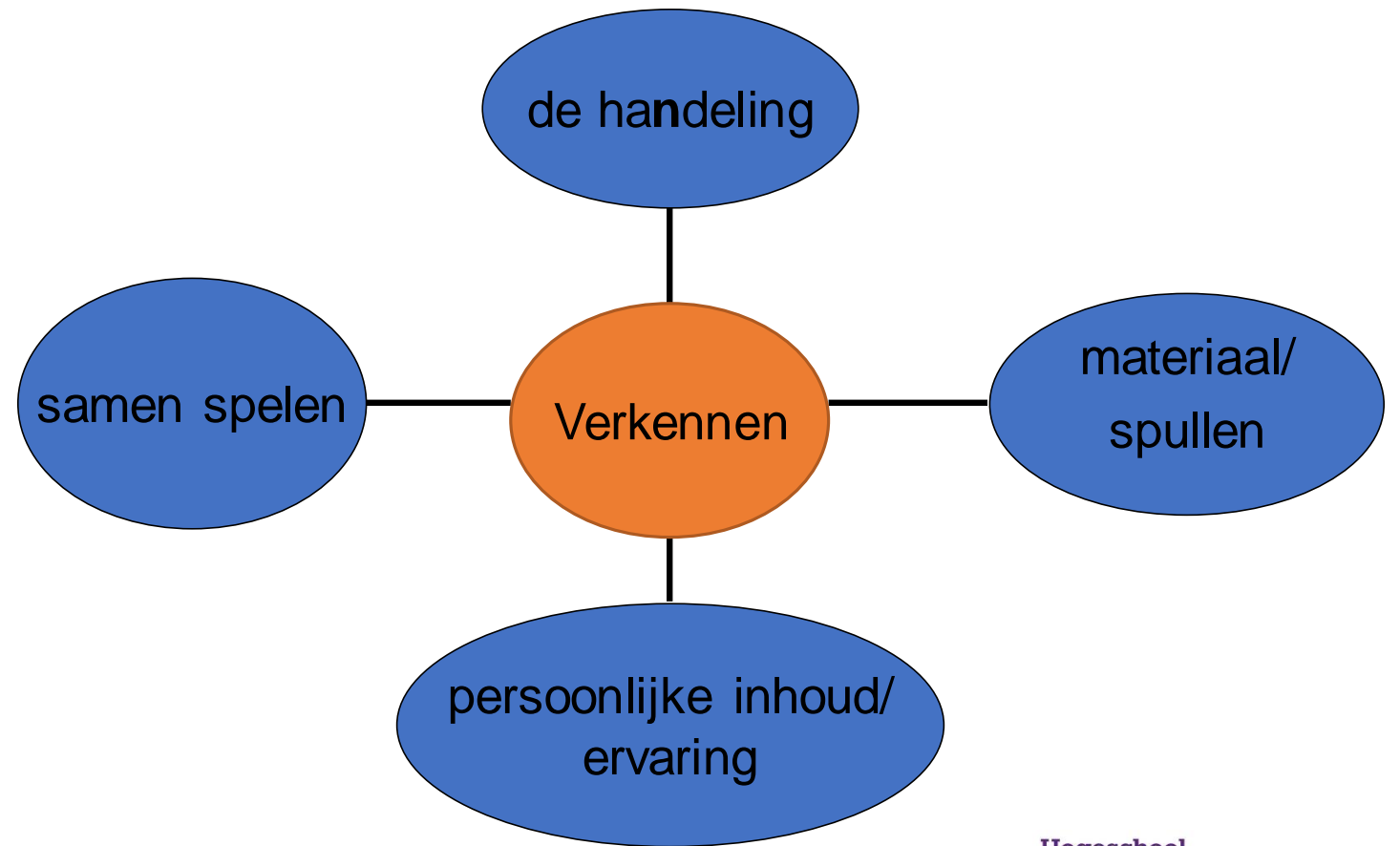
Ontdekken waar de aandacht naar uit gaat.

Bevestigen wat het kind al doet

Verbreden en verdiepen

Waar gaat de aandacht van het kind naar uit?

Materiaal

De aandacht gaat uit naar het experimenten (manipuleren) met het materiaal

Het kind onderzoekt de eigenschappen van het materiaal.

Handeling

De aandacht gaat uit naar naar de activiteit/bezigheid.

Het kind herhaalt de handeling veelvuldig en beleeft daar plezier aan.

Persoonlijke inhoud/ervaring

De aandacht gaat naar de persoonlijke ervaringen.

Het kind herbeleeft een situaties.

Samen spelen

De aandacht gaat uit naar het contact/samen zijn.

Het kind beleeft plezier aan het samen spelen.

Terugblik op spelen

Waar ging jouw aandacht naar uit tijdens het spelen

Ervaringen deelnemers delen

Observaties onderzoekers delen

VERKENNEN

VERBINDEN

VERRIJKEN

Verbinden

Bevestigen wat het kind al doet, door af te stemmen op wat je op dat moment ziet en hoort.

Hoe?

- Contact maken (verbaal en non-verbaal)
- Handeling spiegelen
- Volgend meespelen
- Taal van het kind overnemen.
- Bevestigen en herhalen wat kinderen zeggen
- Verwoorden wat kinderen aan het doen zijn. “Ik zie...”
- Er iets gezamenlijks van maken; andere kinderen bij het spel betrekken

VERKENNEN

VERBINDEN

VERRIJKEN

Verrijken

Verbreden is het subtiel verleggen van de aandacht naar een ander aspect in het spel met nieuwe ontwikkelkansen (vb. via het *materiaal* naar een *handeling*).

Verdiepen is verder ingaan op de ontwikkelkans middels de kleine 'v' en/of de grote 'V'.

- Kleine 'v': Benadrukken wat een kind doet (aanwezig ontwikkelingsdoel eruit lichten)
- Grote 'V': Iets nieuws inbrengen (materiaal, probleem, handeling, activiteit)

VERKENNEN

VERBINDEN

VERRIJKEN

Beeldcasus

Filmfragment 'kleiballetjes' (Inge 0.40 – 1.20 sec.)
bekijken zonder geluid.

Kijkvraag:

Verkennen: Waar gaat de aandacht van het kind naar uit?

Nabespreking:

Nabespreken verkennen.

Vervolg vraag: Hoe zou je wat het kind al doet kunnen
bevestigen (verbinden)

Filmfragment 'kleiballetjes' met geluid bekijken.

Kijkvraag: Wat valt je op?

Nabespreken: Professionals over het algemeen geneigd zijn
te snel te gaan verrijken.

Onderzoekresultaten

- Realiseer dat wiskunde alom aanwezig is in het spontane spel van kinderen;
- Kijk naar het spel vanuit een wiskunde standpunt
- Beschouw wiskunde als communicatiemiddel en taal
- Gebruik deze wiskunde-bril speciaal bij het verkennen en verbinden
- Herken de wiskunde in het spontane spel van het kind

Wat heeft het ons opgeleverd?

Waar zit de betekenis voor het kind?

Rekenen zit ook in alledaagse situaties

Gezamenlijke Professionaliteit

Collaborative Professionalism (Hargreaves & O'Connor; 2018)	Rekenen op Spel
Gezamenlijke autonomie	Gelijkwaardigheid
Gezamenlijke visie	ROS
Gezamenlijk doel & ambitie	ROS
Gezamenlijke doelgerichtheid	ROS
Gezamenlijk onderzoek	Uitproberen
Gezamenlijke verantwoordelijkheid	Conceptuele doelen
Gezamenlijke initiatieven	Beeldroman
Gezamenlijke werkuitvoering	Lesbezoeken
Wederzijdse dialoog	Ervaringen, ideeën

Rekenen op Spel

Spelen bij Rekenen

Rekenen op spel in progress

Uitwisseling

Wat neem je mee?

Welke vragen heb je nog?

Wat wil je ons meegeven?

SLOTCONFERENTIE ONDERZOEKSPROJECT

REKENEN OP SPEL

STIMULEREN VAN REKEN-WISKUNDEONTWIKKELING VAN
PEUTERS EN KLEUTERS IN VRIJ SPEL

INFORMATIE & AANMELDEN

Of: <https://tinyurl.com/sl9mnuh>

VRIJDAG 3 APRIL 2020 14:30-17:00 HOGESCHOOL IPABO AMSTERDAM

marnix academie
LERARENOPLEIDING BASISONDERWIJS UTRECHT

Hogeschool
iPabo
centrum voor primair onderwijs